

Graag reageer ik op de openbare consultatie. Ik kies er in deze reactie op om op hoofdlijnen te reageren en niet op de details en op de exacte woorden in het wetsvoorstel. Dit omdat alvorens in de details te duiken er eerst een aantal fundamentele zaken tegen het licht gehouden moeten worden.

De memoires van toelichting lezen weg alsof de indieners van het wetsvoorstel goede intenties hebben. Jammer is dat het wetsvoorstel wel extra eisen stelt aan melkveehouders maar eigenlijk niets doet om bijvoorbeeld de grondbeschikbaarheid voor melkveehouders te vergroten of melkveehouders te ondersteunen om te kunnen extensiveren. Daarmee is het wederom een wet die wel een doel stelt maar vergeet dat er ook beleid nodig is om bedrijven te ondersteunen om tot het gestelde doel te komen.

De GVE/ha-gras norm in de Landbouw Hoofdstructuur gebieden heeft mijns inziens 2 doelen. Een doel is om de intensievere melkveeregio's extensiveren. Dat is een politieke keuze waar je over van mening kunt verschillen maar laten we het dan ook maar zo benoemen als het is. Het tweede doel van de GVE/ha-gras eis het behouden van grasland (en rustgewassen) ten behoeve van de waterkwaliteit, het klimaat en de biodiversiteit. Het wetsvoorstel legt echter de opgave van behoud van grasland volledig op de schouders van blijvende melkveehouders. Gemiddeld gezien zullen de meeste melkveehouders (in samenwerking met bijv akkerbouwers voor rustgewassen) aan de eis kunnen voldoen en is er op veel plekken ook nog wel ontwikkelruimte maar is het tegelijkertijd niet te verwachten dat de GVE/ha-gras eis iets bij gaat dragen aan een versterking van de melkveesector dan wel het halen van water-, natuur- en milieudoelen.

Er is niets in het wetsvoorstel dat regelt dat melkveehouders die stoppen met melkvee hun grasland niet om kunnen zetten in akkerbouwland of hun land kunnen verkopen buiten de melkveesector. Daar waar het wetsvoorstel waarschijnlijk ertoe leidt dat een aantal (intensieve) melkveebedrijven zullen stoppen zorgt het wetsvoorstel zo als het er nu ligt in potentie dus eerder voor verslechtering van grondbeschikbaarheid voor melkveehouders en waterkwaliteit dan verbetering

In de Maatschappelijke landbouwgebieden komt een eis van 1,5 GVE/ha. De bedoeling is dat deze melkveehouders dan een publiek gefinancierde tegemoetkoming krijgen voor hun diensten om het landschap te onderhouden. Op zich kan het principe best helpen om meer binnen de grenzen van de planeet te produceren, te werken aan natuurherstel, tegelijkertijd het landschap te onderhouden en ook nog wat te verdienen.

Echter om dit te financieren wordt verwezen naar de reeds bestaande potjes geld zoals ANB, GLB, NPLG enzovoort. In de gedachtegang kan ik me vinden: in en om gebieden met veel maatschappelijke doelen zoals N2000 en stedelijke- en veengebieden wordt wat extensiever en in samenhang met de omgeving en natuur geboerd tegen een reële tegemoetkoming voor de maatschappelijke diensten (€1500 tot €2500 per ha). Echter puntje bij paaltje regelt dit wetsvoorstel alleen een extra eis, namelijk de GVE-norm. Er wordt een haakje gecreëerd in de omgevingswet voor de gebieden om deze ML-gebieden aan te wijzen. Maar de financiering en de continuïteit van deze vergoedingen is vooral gevestigd op goede hoop. Geen ondernemer kan ondernemen op hoop. Het uitvoeren van maatschappelijke diensten tegen een eerlijk vergoeding, daar zullen best een groep melkveehouders welwillend tegenover staan. Maar de melkveehouders hebben wel garanties nodig dat de vergoeding langjarig is en geïndexeerd wordt. Als de vergoeding verdwijnt dient ook de GVE-eis (en overige kwalitatieve eisen) te vervallen.

Samengevat mis ik een echte manier om grasland te behouden en mis ik elke vorm van beleid/ondersteuning om melkveehouders te helpen om meer grond onder hun bedrijf te krijgen.

Daarnaast ontbreekt een harde koppeling tussen de aanwijzing van ML gebieden en een langjarige geïndexeerde vergoeding voor de maatschappelijke diensten.